

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ**  
**Львівський національний університет імені Івана Франка**  
**Географічний факультет**  
**Кафедра економічної і соціальної географії**

**Затверджено**  
на засіданні кафедри економічної  
і соціальної географії  
географічного факультету  
Львівського національного університету  
імені Івана Франка  
(протокол № 1 від "31" серпня 2022 р.)

В. о. завідувача кафедри  доц. Гудзеляк І. І.

**Силабус**  
**навчальної дисципліни**  
**«ПОЛІТИЧНА ГЕОГРАФІЯ ТА ГЕОПОЛІТИКА»,**  
**що викладається в межах ОПШ Середня освіта (Географія)**  
**другого (магістерського) рівня вищої освіти**  
**для здобувачів предметної спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія)**

**Львів 2022**

Назва курсу	<b>Політична географія та геополітика</b>
Адреса викладання курсу	вул. П. Дорошенка, 41, м. Львів, 79000 Географічний факультет, Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Географічний факультет, кафедра економічної і соціальної географії
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	01 Освіта/Педагогіка 014.07 Середня освіта (Географія) Предметна спеціальність: 014.07 Середня освіта (Географія)
Викладачі курсу	<i>Ровенчак Іван Ілліч</i> , д-р геогр. наук, проф., професор кафедри економічної і соціальної географії
Контактна інформація викладачів	<a href="https://geography.lnu.edu.ua/employee/rovenchak-ivan-illich">https://geography.lnu.edu.ua/employee/rovenchak-ivan-illich</a> , ivan.rovenchak@lnu.edu.ua, ir_pavuk@ukr.net, тел. моб. 097-313-01-44
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекційно-практично-семінарських занять. м. Львів, вул. Дорошенка, 41, географічний факультет, ауд. 115. Також можливі онлайн-консультації через Zoom або Microsoft Teams. Для погодження часу онлайн-консультацій слід писати на електронну пошту викладача.
Сторінка курсу	<a href="https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/education-geography-master">https://geography.lnu.edu.ua/academics/master/education-geography-master</a>
Інформація про курс	Дисципліна «Політична географія та геополітика» є вибірковою дисципліною Блоку вибіркових дисциплін 2 «Економічна і соціальна географія» з предметної спеціальності 014.07 Середня освіта (Географія) для освітньо-професійної програми Середня освіта (Географія), викладається у 1 семестрі для денної форми та у 2 семестрі для заочної форми навчання в обсязі 3 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS).
Коротка анотація курсу	Навчальна дисципліна спрямована на формування у студентів теоретичних знань та практичних навичок про геопросторову організацію політичної та геополітичної сфер суспільства. Зокрема дисципліна охоплює питання, що розкривають історію становлення політичної географії, формування політичної карти світу, політико-географічні особливості державної території та державних кордонів, проблеми міжнародної співпраці, теоретичні основи геоконфліктології та географію міжнародних конфліктів у світі, а також питання електоральної географії. У курсі представлено огляд сучасних політико-географічних та геополітичних концепцій.
Мета та цілі курсу	<i>Мета курсу:</i> поглиблення теоретичних знань і практичних навичок політико-географічних та геополітичних досліджень, засобів та механізмів їхнього функціонування; опанувати знання з формування і використання політико-географічної термінології; засвоїти методику створення головних політико-географічних поняттєво-терміних систем (ПТС); формувати здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу географічного матеріалу через застосування методу ПТС. Відповідно до освітньо-професійної програми вивчення дисципліни сприяє набуттю здобувачами вищої освіти таких компетентностей: <b>ЗК 1.</b> Здатність використовувати сформований науковий світогляд у межах безпосередньої предметної діяльності. <b>ЗК 2.</b> Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу інформації, спрямованої на планування та реалізацію результатів дослідження. <b>ФК 11.</b> Здатність використовувати систему наукових знань для організації навчальної діяльності у закладах освіти з урахуванням особливостей самого предмету. <b>ФК 19.</b> Здатність репрезентувати знання про структуру географії, її об'єкт та предмет, місце і зв'язки в системі наук, аргументувати періодизацію історію розвитку науки та її важливу суспільну значущість. <i>Завдання:</i> ознайомитися з науково-теоретичними засадами термінознавства, особливостями ПТС об'єктів, відношень, процесів, структур в географічній освіті.  <i>Цілі курсу:</i> оволодіти знаннями з політичної географії, вивчити методику географічного дослідження політичної сфери суспільства на різних територіальних рівнях, від локального до глобального, опанувати методику політико-географічної характеристики держави; сформувати у студентів

	уявлення про основний зміст геополітики головних міжнародних акторів в різних історичних умовах та регіонах світу, розвинути розуміння геостратегії як теорію та практику зовнішньої політики країн світу, взаємозв'язок глобалізації та сучасного геополітичного становища, вплив інтересів на національну безпеку різних держав світу, України зокрема.
Література для вивчення дисципліни	<p style="text-align: center;"><b>Основна література:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. URL : <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-geohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-geohrafiia-book_2021.pdf</a>.</li> <li>2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a>.</li> <li>3. <i>Дністрянський М. С.</i> Геополітика : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 436 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/07/geopolityka_small.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/07/geopolityka_small.pdf</a>.</li> <li>4. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. – 348 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/07/politgeoukr_small.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/07/politgeoukr_small.pdf</a>.</li> <li>5. <i>Кобернік С. Г.</i> Методика навчання географії в загальноосвітніх навчальних закладах : посіб. для вчителя / С. Г. Кобернік, Р. Ф. Коваленко, О. Я. Скуратович. – Київ : Навч. книга, 2005. – 319 с.</li> <li>6. <i>Лаврук М. М.</i> Методика навчання географії: практична і самостійна робота студентів : навч.-метод. посіб. / М. М. Лаврук. – Львів: ЛНУ ім. Івана Франка, 2015. – 136 с.</li> <li>7. Навчальні програми, підручники, навчально-методичні посібники, рекомендовані МОН. URL : <a href="https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programipidruchniki-ta-navchalno-metodichni-posibniki-rekomendovani-mon">https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programipidruchniki-ta-navchalno-metodichni-posibniki-rekomendovani-mon</a>.</li> <li>8. Політична географія і геополітика : навч. посіб. / Б. П. Яценко, В. І. Стафійчук, Ю. С. Брайчевський [та ін.]. – Київ : Либідь, 2007. – 256 с.</li> <li>9. <i>Топузов О.М.</i> Загальна методика навчання географії : підручник / О. М. Топузов, В. М. Самойленко, Л. П. Вішнікіна. – Київ : Картографія, 2012. – 512 с.</li> <li>10. <i>Топчієв О. Г.</i> Методологічні засади географії : підручник / О. Г. Топчієв, Д. С. Мальчикова, І. О. Пилипенко, В. В. Яворська. – Херсон : Видав. дім «Гельветика», 2020. – 366 с.</li> <li>11. <i>Трохимчук С. В., Федунь О. В.</i> Політична географія світу. – Київ : Вища школа, 2007. – 422 с.</li> <li>12. Flint C., Taylor P. Political Geography: World Economy, Nation-State and Locality. Essex: Pearson Education Limited, 2021. 358 p.</li> <li>13. Jones M., Jones R., Woods M. An Introduction to Political Geography. Space, Place and Politics. Routledge, 2014. 276 p.</li> </ol> <p style="text-align: center;"><b>Додаткова література:</b></p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. <i>Веґеш М.</i> Геополітика в постатах і термінах. – Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 786 с.</li> <li>2. <i>Гольцов А. Г.</i> Геополітика та політична географія : підручник / А. Г. Гольцов. – Київ : Центр учбової літератури, 2019. – 416 с.</li> <li>3. <i>Гольцов А. Г.</i> Геополітичний вимір стратегії Російської Федерації на пострадянському просторі : монографія / А. Г. Гольцов. – Київ : Центр учбової літератури, 2018. – 391 с.</li> <li>4. <i>Дністрянський М. С.</i> Загострення геополітичних взаємин у період постмодерну та становище України : монографія / М. С. Дністрянський. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 154 с. URL : <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Dniastrianskyu_2020.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/01/Dniastrianskyu_2020.pdf</a>.</li> <li>5. <i>Дубов Д. В.</i> Зрушення сфер геополітичного протистояння: від географічної експансії – до конструювання інформаційно-кібернетичних просторів / Д. В. Дубов // Стратег. пріоритети. – 2014. – № 1. – С. 106–115.</li> <li>6. <i>Дубов Д. В.</i> Кіберпростір як новий вимір геополітичного суперництва / Д. В. Дубов ; Нац. ін-т стратег. досліджень. – Київ : НІСД, 2014. – 326 с.</li> </ol>

	<p>7. Енциклопедія освіти / Нац. акад. пед. наук України; [гол. ред. В. Г. Кремень]: 2-ге вид., допов. та перероб. – Київ : Юрінком Інтер, 2021. – 1144 с.</p> <p>8. Новітня українська суспільна географія: хрестоматія / [упоряд. та авт. бібліогр. статей проф. О. Шаблій]. – Львів : Видав. центр ЛНУ імені Івана Франка, 2007. – 1008 с.</p> <p>9. <i>Ровенчак І., Мамчур О.</i> Географічне країнознавство. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – [Вид. 2-е, випр. і доп.] – 112 с.</p> <p>10. <i>Фукуяма Ф.</i> Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії / пер. з англ. Т. Цимбал і Р. Корнута. – Київ : Наш формат, 2019. – 608 с.</p> <p>11. <i>Шамрай В.</i> Передумови виникнення та розвитку міжнародних організацій // Вісник Київського національного університету імені Т. Шевченка. Юридичні науки. – 2013. – Вип.4(98). – С. 46–48.</p> <p>12. <i>Agnew J., Mitchell K., Toal G.</i> A Companion to Political Geography. – Blackwell Publishing, 2003. – 494 p.</p> <p>13. <i>Agnew J., Muscarà L.</i> Making Political Geography. – Rowman &amp; Littlefield Publishers, 2012. – 296 p.</p> <p>14. <i>Ankar D.</i> Microstate Democracy: Majority or Consensus; Diff usion or Problem-Solving? // Democratization. – 2008. – Vol. 15. – No. 1. – P. 67–85.</p> <p>15. <i>Gallaher C., Dahlman T. C., Gilmartin M.</i> Key Concepts in Political Geography. SAGE Publications Ltd, 2009. – 392 p.</p> <p>16. <i>Geldenhuyts D.</i> Contested States in World Politics. London: Palgrave Macmillan, 2009. – 295 p.</p> <p>17. <i>Jessop B.</i> The State. Past, Present and Future. Cambridge: Polity, 2016. – 303 p</p> <p style="text-align: center;"><b>Інформаційні ресурси:</b></p> <p>1. <i>Бжезінський З.</i> Велика шахівниця. URL : <a href="http://dontsovnyc.com.ua/wpcontent/uploads/2016/03/Bjezinski.Velyka-shahivnytsia.pdf">http://dontsovnyc.com.ua/wpcontent/uploads/2016/03/Bjezinski.Velyka-shahivnytsia.pdf</a>.</p> <p>2. <i>Дністрянський М.</i> Праці С. Рудницького і Ю. Липи в контексті Європейської політико-географічної думки. URL : <a href="http://ukrtur.narod.ru/istoukrgeo/allpubl/antropos/prazirudilyp1.htm">http://ukrtur.narod.ru/istoukrgeo/allpubl/antropos/prazirudilyp1.htm</a>.</p> <p>3. <i>Долгов О.</i> Територія держави як чинник політичних відносин. URL : <a href="http://sevntu.com.ua/jsui/bitstream/123456789/2308/1/100-38.pdf">http://sevntu.com.ua/jsui/bitstream/123456789/2308/1/100-38.pdf</a>.</p> <p>4. <i>Долматов І.</i> Методологія дослідження процесів формування та еволюції кордонів. Митна справа. – 2011. – №1 (73). – С. 43–48. URL : <a href="http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ms/2011_1/11043048.pdf">http://www.nbu.gov.ua/portal/soc_gum/ms/2011_1/11043048.pdf</a>.</p> <p>5. Довідник ЦРУ по країнах світу. URL: <a href="https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook">https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook</a>.</p> <p>6. Методичний портал для вчителя. URL: <a href="http://metodportal.com">http://metodportal.com</a>.</p> <p>7. Навчальні програми, підручники, навчально-методичні посібники, рекомендовані МОН. URL: <a href="https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programipidruchniki-ta-navchalno-metodichni-posibniki-rekomendovani-mon">https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programipidruchniki-ta-navchalno-metodichni-posibniki-rekomendovani-mon</a>.</p> <p>8. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка. URL : <a href="https://lnulibrary.lviv.ua">https://lnulibrary.lviv.ua</a>.</p> <p>9. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського / Електронні фахові видання: <a href="http://www.nbu.gov.ua">www.nbu.gov.ua</a>.</p> <p>10. Новини та матеріали з географії, блоги географів, географічний форум, наукові статті з географії. URL: <a href="http://www.geograf.com.ua">http://www.geograf.com.ua</a>.</p> <p>11. Український освітній онлайн-портал для вчителів «На Урок». URL: <a href="http://naurok.com.ua">http://naurok.com.ua</a>.</p> <p>12. <i>Слінець О.</i> Теорія «з'їткнення цивілізацій» та сучасні глобальні проблеми. URL : <a href="http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/17859/1/113-Slipets.pdf">http://ena.lp.edu.ua/bitstream/ntb/17859/1/113-Slipets.pdf</a>.</p> <p>13. Українська електронна енциклопедія освіти. URL: <a href="http://eduglos.iitta.gov.ua">http://eduglos.iitta.gov.ua</a>; <a href="https://nauka.gov.ua/infrastructure/r.pzfzHRs">https://nauka.gov.ua/infrastructure/r.pzfzHRs</a>.</p> <p>14. Geography Wiki. URL: <a href="http://geographyexpert.wikia.com">http://geographyexpert.wikia.com</a>.</p> <p>15. International Geographical Union. URL: <a href="http://igu-online.org">http://igu-online.org</a>.</p>
Тривалість курсу	3 кредити ECTS – 90 год.
Обсяг курсу	<p><i>Денна:</i> 90 годин, з них 48 годин аудиторних занять: 32 години лекцій, 16 годин практичних та семінарських занять; 42 години самостійної роботи.</p> <p><i>Заочна:</i> 90 годин, з них 14 годин аудиторних занять: 10 години лекцій, 4 годин практичних та семінарських занять; 76 години самостійної роботи</p>
Очікувані результати навчання	<p>Очікувані результати навчання згідно з освітньою програмою:</p> <p><b>ПРН 8.</b> Розуміти зміст та алгоритм проведення науково-педагогічного дослідження, зокрема розробляти програму для впровадження результатів у</p>

	<p>практичній діяльності.</p> <p><b>ПРН 9.</b> Вміти застосовувати міждисциплінарний підхід у процесі навчання географії в закладах середньої освіти.</p> <p><b>ПРН 10.</b> Вміти формувати інформаційні, математичні, графічні та інші моделі об'єкту дослідження, поділяти предмет дослідження на логічні частини і будувати взаємозв'язки між ними, планувати схеми досліджень і обсяги експериментальних обчислень, оформляти результати досліджень відповідно до сучасних міжнародних стандартів.</p> <p><b>ПРН 12.</b> Демонструвати знання та розуміння методів географії і забезпечувати їх використання в навчальному процесі.</p> <p>Після завершення цього курсу студент повинен <i>знати:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– трактування об'єкту та предмету політичної географії та геополітики, місце політичної географії та геополітики в системі наук, структуру політичної географії та геополітики;</li> <li>– історію формування політичної географії та геополітики;</li> <li>– поняттєво-термінологічний апарат політичної географії та геополітики;</li> <li>– політичну карту світу та процеси, які там відбуваються;</li> <li>– суб'єкти політичної карти світу: держави, інтеграційні об'єднання, міжнародні організації, у тім числі природоохоронного спрямування;</li> <li>– суть політико-географічних і геополітичних концепцій та теорій;</li> <li>– методологію політико-географічних досліджень;</li> </ul> <p><i>вміти:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>– визначати предметну сферу дослідження політичної географії та геополітики;</li> <li>– орієнтуватися у сучасних тенденціях формування політичної карти світу;</li> <li>– характеризувати з політико-географічних та геополітичних позицій окремі території (країни, частини світу, регіони тощо);</li> <li>– розуміти електоральні процеси в окремих державах;</li> <li>– виявляти причини військово-політичних конфліктів та оцінювати їхні наслідки;</li> <li>– використовувати геоінформаційні ресурси для пошуку політико-географічної та геополітичної інформації.</li> </ul>
Ключові слова	Політична географія, політична сфера діяльності, політологія як наука про політику, кордони, держава, міждержавні організації, геополітика, геополітичні доктрини
Формат курсу	Очний, заочний, дистанційний
Теми	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Об'єкт, предмет, зміст та структура політичної географії та геополітики.</li> <li>2. Історія зародження та розвитку політичної географії.</li> <li>3. Територія держави та її кордони.</li> <li>4. Політичний лад держави.</li> <li>5. Політичний устрій держави.</li> <li>6. Електоральна географія.</li> <li>7. Поняття про геополітику.</li> <li>8. Геополітичні доктрини.</li> </ol>
Підсумковий контроль, форма	Залік в кінці семестру
Пререквізити	Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з географії та педагогіки, достатніх для сприйняття категоріального апарату даної дисципліни.
Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу	<p>Використовуються такі методи навчання:</p> <p>а) словесні – лекція, пояснення, бесіда;</p> <p>б) наочні – ілюстрування лекційного матеріалу картосхемами, рисунками, фотографіями, слайдами;</p> <p>в) інтерактивні методи (мозковий штурм, кейсів, проблемний виклад матеріалу). Лекції з презентаціями, виконання практичних завдань та їх публічний захист, семінари у формі доповідей та дискусій з проблемних питань, виконання ІНДЗ, усне і письмове опитування, тестування.</p>
Необхідне обладнання	Аудиторія, проектор, ноутбук, екран, доступ до Інтернету, Office 365
Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)	<p>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.</p> <p>Бали нараховуються за наступним співвідношенням:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• практичні роботи і семінарські заняття (8 занять): 56% семестрової оцінки; максимальна кількість балів – по 7 за виконану і захищену роботу або доповідь на семінарському занятті; додатково оцінюється участь у дискусії;</li> <li>• контрольні заміри (2): 30% семестрової оцінки;</li> </ul>

	<p>максимальна кількість балів за модульне письмове опитування – 15.  • ІНДЗ: 14% семестрової оцінки, максимальна кількість балів – 14.  Підсумкова максимальна кількість балів – 100.  <i>Відвідування занять.</i> Обов’язкова присутність студентів на лекціях і практичних та семінарських заняттях.  <i>Політика щодо дедлайнів та перескладання.</i> Практичні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається лише за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).  <i>Академічна доброчесність.</i> Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування будуть вважатися випадками академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в практичній роботі студента є підставою для її незарахування.  Списування під час модульного опитування заборонені.</p>
<p>Питання до заліку чи екзамену</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Об’єкт, предмет та структура політичної географії.</li> <li>2. Методи політико-географічних досліджень.</li> <li>3. Історія розвитку політичної географії як науки</li> <li>4. Визначний німецький політико-географ Ф. Ратцель.</li> <li>5. Внесок Р. Челлена у розвиток політичної географії та геополітики. Поняття про політичну сферу суспільства.</li> <li>6. Політико-географічні та геополітичні ідеї К. Гаусгофера.</li> <li>7. Політико-географічні, геополітичні та геостратегічні ідеї А. Мегана</li> <li>8. Політико-географічні, геополітичні та геостратегічні ідеї Г. Маккіндера</li> <li>9. Політико-географічні, геополітичні та геостратегічні ідеї Н. Спайкмена.</li> <li>10. Політико-географічні, геополітичні та геостратегічні ідеї Р. Гартшорна.</li> <li>11. Політико-географічні, геополітичні та геостратегічні ідеї Д. Монро.</li> <li>12. Політико-географічні, геополітичні та геостратегічні ідеї Д. Кеннона.</li> <li>13. Політико-географічні, геополітичні та геостратегічні ідеї З. Бжезінського</li> <li>14. Геополітичні ідеї “Третього Риму”.</li> <li>15. Геополітичні ідеї панславізму.</li> <li>16. Геополітичні ідеї євразійства.</li> <li>17. Геополітична концепція О. Дугіна.</li> <li>18. Західна геополітична доктрина.</li> <li>19. Балтійсько-Чорноморська геополітична доктрина.</li> <li>20. Південна геополітична доктрина.</li> <li>21. Історія формування політичної карти світу.</li> <li>22. Сучасна політична карта світу.</li> <li>23. Поняття незалежної країни (держави).</li> <li>24. Типи держав за політичним ладом.</li> <li>25. Типи держав за політичним устроєм.</li> <li>26. Міжнародні політичні організації.</li> <li>27. Залежні країни світу.</li> <li>28. Поняття державної території.</li> <li>29. Політико-географічне положення держав.</li> <li>30. Електоральна географія як підсистема політичної географії.</li> </ol>
<p>Опитування</p>	<p>Анкету для оцінювання якості курсу буде надано після його завершення.</p>

### Схема курсу

Тиж.	Тема, план, короткі тези	Форма діяльності	Література. Ресурси в інтернеті	Завдання, год. (денна / заочна)	Термін виконання
1.	<b>Об'єкт, предмет та структура політичної географії та геополітики.</b> Об'єкт політичної географії. Предмет політичної географії. Зміст політичної географії. Структура політичної географії. Політичне державознавство. політична регіоналістика. Електоральна географія	Лекція  Самостійна робота	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .	(4 год./ 2 год.)  Опрацювати питання лекції з рекомендованої літератури. (3 год./ 6 год.)	До наступного заняття
2.	<b>Історія зародження та розвитку політичної географії.</b> Античний період. Середньовічний період. Арабська географія. Новий час. Виникнення політичної географії. Фрідріх Ратцель. Послідовники Фрідріха Ратцеля. Німецька політична географія. Британська політична географія. Французька політична географія. Американська політична географія. Російська політична географія.	Лекція  Самостійна робота	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .	(4 год./ 2 год.)  (4 год./ 6 год.)	До наступного заняття
3.	<b>Об'єкт, предмет, зміст і структура політичної географії</b> 1. Об'єкт політичної географії 2. Предмет політичної географії 3. Зміст політичної географії 4. Структура політичної географії 5. Зв'язки політичної географії з іншими науками.	Семінарське заняття  Самостійна робота	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .	(2 год./ –)  (3 год./ 6 год.)	До наступного заняття
4.	<b>Територія держави та її кордони.</b> Сухопутні та морські держави. Суцільна та фрагментована територія держави. Анклави та ексклави держав. сухопутні та морські кордони. Столиці держав	Лекція  Самостійна робота	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України :	(4 год./ 2 год.)  (4 год./ 5 год.)	До наступного заняття

	та її функції. Поняття про країни та держави.		навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .		
5.	<b>Політичний лад держави.</b> Типи держав за політичним ладом. Монархії та їх типи. Абсолютні монархії. Теократичні монархії. Конституційні монархії. Республіки та їхні типи. Парламентські республіки. Парламентсько-президентські республіки.	Лекція	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .	(4 год./ –)	До наступного заняття
		Самостійна робота		(3 год./ 6 год.)	
6.	<b>Політичний лад держави</b> 1. Розробити графічну модель політичного ладу держав 2. Дати характеристику держав з монархічним політичним ладом 3. Дати характеристику держав з республіканським політичним ладом 4. Показати на карті різні типи держав з монархічним політичним ладом	Практичне заняття	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .	(4 год./ 2 год.)	До наступного заняття
		Самостійна робота		(4 год./ 5 год.)	
7.	<b>Політичний устрій держави.</b> Типи держав за політичним устроєм. Унітарні держави. Приклади унітарних держав. Федеративні держави. Типи федеративних держав. Територіальні федерації. Національні федерації. Національно-територіальні федерації.	Лекція	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .	(4 год./ –)	До наступного заняття
		Самостійна робота		(3 год./ 6 год.)	
8.	<b>Електоральна географія.</b> Поняття про електоральну географію. Географія виборів. Парламентські вибори. Президентські вибори. Вибори місцевих органів влади. Географія	Лекція	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> .	(4 год./ –)	До наступного заняття



	політичних партій і рухів. Географія референдумів, плебісцитів тощо.	Самостійна робота	2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .	(4 год./ 6 год.)	
9.	<b>Політичний устрій держави</b> 1. Розробити графічну модель політичного устрою держави 2. Дати характеристику держав з унітарним політичним устроєм 3. Дати характеристику держав з федеративним політичним устроєм 4. Показати на карті різні типи держав з політичним устроєм	Практичне заняття	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .	(2 год./ 2 год.)	До наступного заняття
		Самостійна робота		(3 год./ 6 год.)	
10.	<b>Поняття про геополітику</b> Геополітика і політична географія. Зародження геополітики. Засновник геополітики шведський вчений Рудольф Челлен (1914 р.). Головні напрямки політичних досліджень за вченим: кратополітика, геополітика, етнополітика, соціополітика, екополітика. Три складові частини геополітики: тополітика, 9орфо політика, фізіополітика.	Лекція	1. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 2. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> .	(4 год./ 2 год.)	До наступного заняття
		Самостійна робота		(2 год./ 6 год.)	
11.	<b>Поняття про геополітику</b> 1. Поняття про геополітику. Теоретичні джерела геополітики. 2. Геополітичні процеси в Європі. 3. Українська геополітична думка. 4. Геополітика і геостратегія США. Історія і сучасність. 5. Геостратегія Китаю та геополітика Японії. 6. Традиції і геополітика країн глобального Півдня (Індії, країн Південно-Східної Азії, Африки, Латинської Америки). 7. Ісламська цивілізація та геополітика мусульманських держав.	Семинарське заняття	1. <i>Бжезінський З.</i> Велика шахівниця. URL : <a href="http://dontsovnyc.com.ua/wpcontent/uploads/2016/03/Vjezinski.Velyka-shahivnytsia.pdf">http://dontsovnyc.com.ua/wpcontent/uploads/2016/03/Vjezinski.Velyka-shahivnytsia.pdf</a> . 2. <i>Вегеш М.</i> Геополітика в постатях і термінах. – Ужгород : Видавничий дім «Гельветика», 2020. – 786 с. 3. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a> . 4. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a> . 5. <i>Дністрянський М.</i> Праці С. Рудницького і Ю. Липи в контексті	(4 год./ –)	
		Самостійна робота		(4 год./ 6 год.)	

			<p>Європейської політико-географічної думки. URL : <a href="http://ukrtur.narod.ru/istoukrgeo/allpubl/antropos/prazirudilyp1.htm">http://ukrtur.narod.ru/istoukrgeo/allpubl/antropos/prazirudilyp1.htm</a>.</p> <p>6. <i>Фукуяма Ф.</i> Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії / пер. з англ. Т. Цимбал і Р. Корнута. – Київ : Наш формат, 2019. – 608 с.</p>		
12.	<p><b>Геополітичні доктрини</b>  Поняття про геополітичні доктрини. Американські геополітичні доктрини: «Євразійського узбіччя» Ніколаса Спайкмена, доктрина Монро, доктрина стримування Джорджа Кенана, «Великої шахівниці» Збігнева Бжезінського. британські геополітичні доктрини: Гарфорда, Маккіндера, Альфреда Таєра Мегана. Німецькі геополітичні доктрини: «третього Риму», панславізму, євразійська.</p>	Лекція	<p>1. <i>Бжезінський З.</i> Велика шахівниця. URL : <a href="http://dontsovnyc.com.ua/wpcontent/uploads/2016/03/Vjezinski.Velyka-shahivnytsia.pdf">http://dontsovnyc.com.ua/wpcontent/uploads/2016/03/Vjezinski.Velyka-shahivnytsia.pdf</a>.</p> <p>2. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a>.</p> <p>3. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a>.</p> <p>4. <i>Фукуяма Ф.</i> Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії / пер. з англ. Т. Цимбал і Р. Корнута. – Київ : Наш формат, 2019. – 608 с.</p>	(4 год./ 2 год.)	До наступного заняття
		Самостійна робота		(3 год./ 6 год.)	
13.	<p><b>Геополітичні доктрини</b>  1. Поняття про геополітичні доктрини  2. Американські геополітичні доктрини  3. Британські геополітичні доктрини  4. Німецькі геополітичні доктрини  5. Російські геополітичні доктрини</p>	Семинарське заняття	<p>1. <i>Бжезінський З.</i> Велика шахівниця. URL : <a href="http://dontsovnyc.com.ua/wpcontent/uploads/2016/03/Vjezinski.Velyka-shahivnytsia.pdf">http://dontsovnyc.com.ua/wpcontent/uploads/2016/03/Vjezinski.Velyka-shahivnytsia.pdf</a>.</p> <p>2. <i>Гудзеляк І., Ванда І.</i> Політична географія : навч. посіб. / І. Гудзеляк, І. Ванда – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2021. – 180 с. Режим доступу: <a href="https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf">https://geography.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/12/Hudzeliak-Politychna-heohrafiia-book_2021.pdf</a>.</p> <p>3. <i>Дністрянський М. С.</i> Політична географія та геополітика України : навч. посіб. / М. С. Дністрянський. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. – 344 с. Режим доступу: <a href="https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf">https://bohdan-books.com/upload/iblock/aba/aba2165c11e37e3358d07a83e8b10cf2.pdf</a>.</p> <p>4. <i>Фукуяма Ф.</i> Політичний порядок і політичний занепад. Від промислової революції до глобалізації демократії / пер. з англ. Т. Цимбал і Р. Корнута. – Київ : Наш формат, 2019. – 608 с.</p>	(4 год./ –)	
		Самостійна робота		(2 год./ 6 год.)	